

Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ja järjestöyhteistyön mahdollisuudet

Saana Sandholm

Saana Sandholm

- Keski-Uudenmaan Yhdistysverkoston toiminnanjohtaja
- Keski-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan puheenjohtaja
- jäniksenlinnalainen

- Mikä on Yhdistysverkosto? Mitä kaikkea kolmas sektori tekee ja mitä järjestötoiminta tarkoittaa Tuusulassa?
- Meillä kaikilla on jokin kosketus yhdistystoimintaan, esimerkiksi nämä kahvit

Yhdistysverkoston toimintaa

Keski-Uudenmaan alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Kolme henkilöä
- Yhdistysverkosto on verkostojärjestö, 52 jäsentä
- Vapaaehtoistoiminnan koulutukset yhteistyössä
- Valikon eli vapaaehtoistoiminnan koordinaattorien toiminta
- Järjestötreffit, strateginen yhteistyö
- Yhdistysten toiminnan edistäminen
- OLKA-toiminta

OLKA-toiminta

- Sairaalassa ja terveysasemilla tapahtuvaa vapaaehtois- ja vertaistukitoimintaa
- Aula-avustajat
- Teemapäivät
- Juttukaveritoiminta dialyysissä
- 31 893 kohtaamista/ 2025

- Hyrylässä ovat aloittaneet aula-avustajat tänään 5.5.

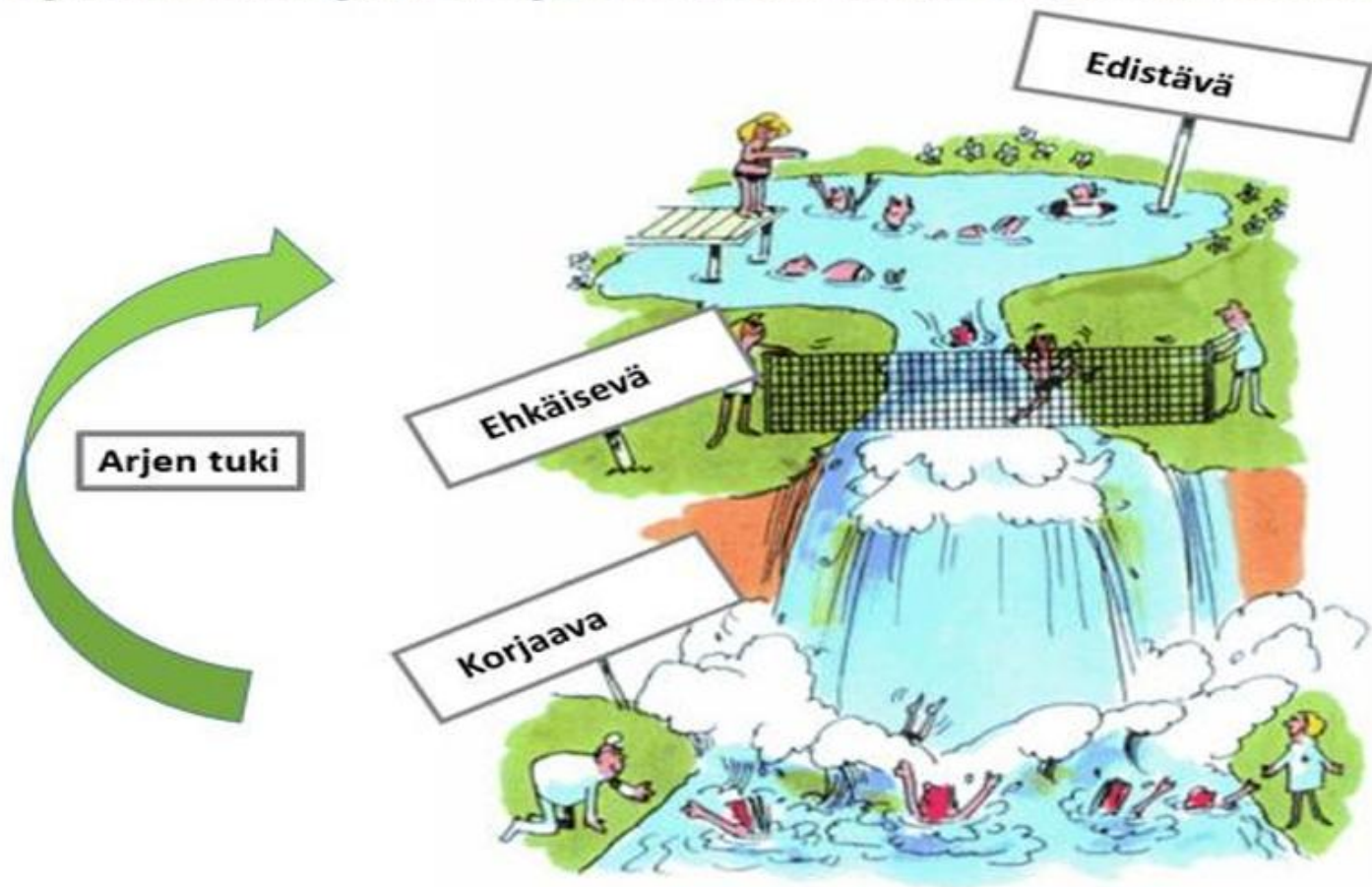

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on velvoite edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa

- Kolmannen sektorin toiminta on ennaltaehkäisevää, voimaantumisen mahdollistavaa, rinnalla kulkevaa, korjaavaa
- Järjestöjen toiminnot täydentävät julkisia palveluita - eivät korvaa niitä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vähentää soten korjaavaa työtä

Lähde: Jonsson & Persson 2007,
josta muokannut Tapani Kauppinen, THL

Miksi järjestöt/ yhdistykset?

Järjestöt toimivat lähellä arkielämää

- Tuntevat ja tunnistavat kohderyhmänsä tarpeet ja vastaavat niihin ketterästi.
- Tavoittavat ihmisiä myös virka-ajan ulkopuolella
- Kohtaavat ihmisiä siellä, missä he liikkuvat
- Sitouttavat toimijat
- Kolmannen sektorin työ on erittäin kustannustehokasta mm. vapaaehtoisuus

Kustannustehokasta toimintaa

- Järjestöissä on ammattitaitoisen koulutetun henkilökunnan rinnalla suuri joukko osaavia vapaaehtoisia. Sote-järjestöjen ammattilaisia on n. 50 000 ja vapaaehtoisia 1,2 miljoonaa.
- Vapaaehtoistyön arvoksi arvioitu 3,2 miljardia + ammattilaisten työn arvo. Noin 21 000 hlötyövuotta/ vapaaehtoistyön määrä.

Ensisijainen hyötyjä on asukas

- Neuvovat ja tukevat – tutkittu tieto, koulutetut vapaaehtoiset
- Kaikille avointa matalan kynnyksen toimintaa, osallistua voi myös anonyymisti.
- Yhdistykset pitävät asukkaat vireinä ja tukevat osallisuutta, estävät syrjäytymistä, neuvovat ja tukevat
- Auttaminen lisää hyvinvointia myös auttajalle

Sosiaali- ja terveysjärjestöillä on ollut merkittävä rooli suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan kehittämisessä.

- tuottaneet ja kehittäneet palveluita
- nostaneet esiin eri ihmisryhmien tarpeita ja yhteiskunnallisia epäkohtia
- tavoittavat myös kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset
- vaikuttaneet sosiaali- ja terveysalan ammatillisen koulutuksen kehittämiseen
- pitävät esillä perusoikeuksia sekä hyvinvointiin tehtäviä investointeja ja kanavoivat kriittisiäkin ääniä lainsäädäntötyöhön
- ovat mukana yhteiskunnallisissa muutoksissa vaikuttamassa tutkimuksen ja järjestötyöstä karttuvan kokemuksen avulla

Miksi sote-järjestökenttä on vaikeasti hahmotettava?

- Kolmas sektori tarkoittaa sekä pientä, vapaaehtoisvoimin yhden kunnan alueella toimivaa yhdistystä että valtakunnallista toimijaa jolla on pari tuhatta ammattilaista – ja kaikkea siltä väliltä
- Asioita tehdään sekä vapaaehtoisvoimin, paikallisella tai alueellisella rahoituksella, valtiolta saatavalla avustuksella, EU-tason rahoituksella, jäsenmaksuilla, lahjoituksilla, säätiöiden tuotoilla, varainkeruulla, testamentteilla, kumppanuuksilla, yritysyhteistyönä
- Monimuotoinen ja erittäin laaja kenttä, joka toimii hyvin monenlaisin resurssein

Suomi on tuhansien yhdistysten maa

Keski-Uusimaa vuonna 2022

Rekisteröidyt yhdistykset kunnittain		
Sote- yhdistysten määrä 248	Hyvinkää	714
	Järvenpää	570
	Mäntsälä	295
	Nurmijärvi	504
	Pornainen	88
	Tuusula	501
	Yhteensä	2 672

Suomessa on

107 709

rekisteröityä yhdistystä

Sosiaali- ja terveysalan
yhdistysten määrä:

9 749

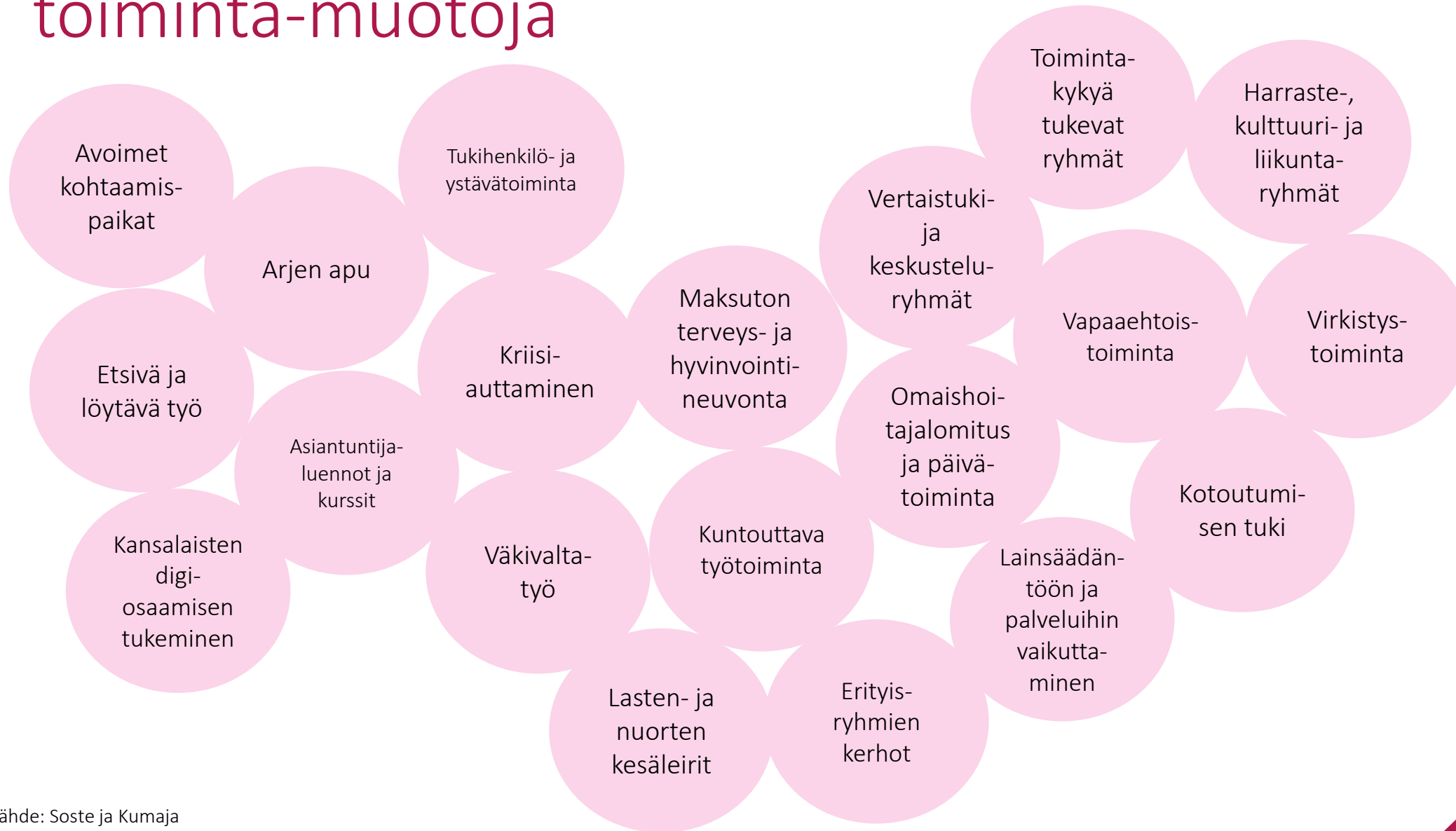
PRH yhdistysrekisteri **1/2022**

Lähde: Järjestöjen sote-muutostuki: Sote-järjestöt Suomessa 2022 Alueittain.pdf

<https://innokyla.fi/sites/default/files/2022-03/Sote-j%C3%A4rjest%C3%B6t%20Suomessa%202022%20Alueittain.pdf>

Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toiminta-muotoja

Liikunnan tuomat säästöt

Keusote

Sairausryhmittäiset kokonaiskustannukset ⓘ

	Liikkumattomuus	Paikallaanolo
Tyypin 2 diabetes ⓘ	15 848 000 €	44 371 000 €
Masennus ⓘ	3 221 000 €	2 634 000 €
Aivoverisuonisairaudet ⓘ	1 784 000 €	-
Murtumat (kaatumiset) ⓘ	1 452 000 €	-
Selkäkipu ⓘ	957 000 €	-
Rintasyöpä ⓘ	912 000 €	564 000 €
Sepelvaltimotauti ⓘ	868 000 €	722 000 €
Paksusuolen syöpä ⓘ	381 000 €	402 000 €

Kunta: Tuusula

	Liikkumattomuus	Paikallaanolo
Kokonaiskustannukset ⓘ	10 212 000 €	12 223 000 €
Suorat kustannukset ⓘ	4 817 000 €	3 844 000 €
Epäsuorat kustannukset ⓘ	5 396 000 €	8 378 000 €

[Liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannuslaskuri - UKK-instituutti](#)

Tuusula avustaa järjestöjä

- vaikutetaan positiivisesti kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn
- edistetään yhteisöllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta sekä
- kehitetään uusia toimintamuotoja ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa
- Kuntien avustukset yleensä muutamista satasista muutamiin tuhansiin.
- Rahan lisäksi esim. henkilöstöresurssit, välinelainaamo, järjestösuunnitelma. Tuusulassa uuden hyvinvointijohtajan valinta oli hieno signaali.

Millaisia asioita Tuusulassa toteutuu yhdistysten voimin?

- Ikäihmisten Olohuonetoiminta jokaisena arkipäivänä, Siskot ja Simot
- SPR ystävätoiminta
- Potilasyhdistysten jumpat (mm. Reuma, Parkinson, Hengitys)
- Enter, digitaidot ikääntyneille
- Muistikerhot ja -luennot
- Omaishoitajien toiminta
- Matalan kynnyksen tuki (mm. Tuumi, MLL)
- Kohtaamispaikkatyö (Werkko)
- Valistus ja tuki sairauksien ja vammojen kohdatessa (mm. Diabetes, Kuulo, Sydän, Uumu, Syöpä)
- Eläkeyhdistysten monipuolinen toiminta
- OLKA-toiminta – teemapäivät ja aula-avustajat

Miten voidaan hyödyntää yhdistysten osaamista?

- Tuusulan Ikähyte
- Tuusulan hyte-ryhmä
- OLKA-toiminnan teemapäivät
- Vapaaehtoistoiminnan tukeminen, mm. vapaaehtoisuskoulutukset
- Järjestötreffit Yhdistysverkoston kanssa kahdesti vuodessa
- Osallistuva budjetointi
- Keski-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan ja sen teemaverkostojen työ

- Muuta, mitä?

Valtakunnallisesta rahoituksesta

- 380 miljoonaa/ 2024 > 190 miljoonaa /2027
- 8% sote-järjestöistä saa 2026 valtionavustusta STEAn kautta (686 järjestöä)
- 8 000 henkilöä (noin 6 000 hlötyövuotta) STEA-avustuksin
- Kannanotot järjestöjen puolesta: mm. hyvinvointialueiden johtajat, Kuntaliitto, Sosiaali- ja terveysministeriö, Hali.

- Sydänyhdistys, Sekasin-chat

Valtakunnallisesta rahoituksesta – mitä kaikkea muuta tuetaan valtion varoilla?

- UPM Kymmene saa tukea 30 miljoonaa, jakoi osinkoja 800 miljoonaa/2025
- Turkistarhaus sai 78 miljoonaa lintuinfluenssan ja koronan vuoksi (2025 mennessä), saa jatkuvaa suoraa valtiontukea 2-3 miljoonaa/ vuosi, lisäksi muu maataloustuki. 1 600 hlötyövuotta
- Olutveron alentaminen halvensi oluttölkkin hintaa 0,02€ > laskennallisesti 38 miljoonaa vähemmän verotuloja

Ideoita, kysymyksiä?

saana.sandholm@yhdistysverkosto.net

www.yhdistysverkosto.net

Tilaa uutiskirje

[Uutiskirje - Keski-Uudenmaan](#)

[Yhdistysverkosto ry](#)

Verkostossa
on.
voimaa!

